

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
to'garak rahbari

_____ *ning*
texnologiya fanidan o'g'il bolalarga
7-8-sinflar iqtidorli o'quvchilar uchun

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “_____” nomli
to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	1-loyiha ishi. Ishlab chiqarishda sanoat texnikasi.	1		
2.	Yog‘och va yog‘och materiallarga ishlov berishning zamonaviy usullari.	1		
3.	Yog‘ochga ishlov beruvchi qo‘l asboblarni sozlash va ta‘mirlash.	1		
4.	Yog‘ochga ishlov beruvchi tokarlik stanogi.	1		
5.	Yog‘och buyumlarni tirmoqli birlashtirish.	1		
6.	Yog‘ochlarni pardoqlash va pardoq materiallari.	1		
7.	Po‘latlarga termik ishlov berish	1		
8.	Metallga ishlov beruvchi asboblarni sozlash	1		
9.	Metallarga badiiy ishlov berish texnologiyasi	1		
10.	Oq sementdan foydalanishda xavfsizlik texnikasi qoidalari	1		
11.	Devor va shiftlarni bo‘yash.	1		
12.	Yerga ishlov beruvchi texnika turlari.	1		
13.	O‘g‘it solishda ishlatiladigan mashinalar.	1		
14.	Ekin hosilini yig‘ishtirishda ishlatiladigan mashina turlari.	1		
15.	Mevali daraxtlarni parvarish qilish usullari (sug‘orish, o‘g‘itlash, shakl berish, butalash).	1		
16.	Barg qalamcha tayyorlash usullari.	1		
17.	Qoramolchilik.	1		
18.	Xalq hunarmandchiligi	1		
19.	Xalq hunarmandchiligi bo‘yicha ko‘rgazma va tanlovlarni tashkil qilish, ishtirokchilarni tanlash qoidalari.	1		
20.	O‘zbekistondagi ishlab chiqarish turlari.	1		
21.	Hakamlar hay‘ati faolivati va tanlov mezonlari.	1		
22.	Kimyo va oziq-ovqat sanoati.	1		
23.	Yig‘iladigan stulcha yasash texnologik xaritasi.	1		
24.	Suv quvurlari.	1		
25.	Suvni tozalash korxonalarini.	1		
26.	Takrorlash.	1		
27.	Elektron asbob qurilmalar.	1		
28.	Luminessentli yoritkich.	1		
29.	Chizg‘ich, arra, ombur.	1		
30.	Harakatlanuvchi sodda robot yasash.	1		
31.	Sodda ko‘rinishdagi harakatlanuvchi avtomobil yasash texnologik xaritasi.	1		
32.	Loyihalash.	1		
33.	Mustaqil ijodiy loyiha ishi.	1		
34.	Mustahkamlash	1		

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: 1-loyiha ishi. Ishlab chiqarishda sanoat texnikasi.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: egallagan bilim, ko‘nikma va malakalarini mustahkamlagan holda, turli materiallardan chiroyli buyumlar, mexanizmlar asosida harakatlanuvchi sodda jihozlar, robototexnika elementlari yordamida esa aqlli texnika va texnologiyalarni o‘z qo‘llari bilan yasashni o‘rgatish, ishni raqamli texnika va texnologiyalar asosida tashkil etish hamda boshqarish bo‘yicha dastlabki bilim va tushunchalarni shakllantirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘z oldiga aniq maqsad qo‘yishi, unga erishish uchun nimalarga e‘tibor berish kerakligini aniqlab olishi, zamonaviy texnika va texnologiyalar, asbob-uskuna, moslama va stanoklardan foydalana olish, ishlarni raqamli texnika va texnologiyalar asosida tashkil etish hamda boshqarish, sodda ko‘rinishdagi buyumlar yasash yoki ularni loyihalashtirish bo‘yicha hayotiy kompetensiyalarga ega bo‘lish.

Rivojlantiruvchi maqsad: mashaqqatlarni yengishga bo‘lgan qattiq ishonch, mustahkam iroda, tirishqoqlik, g‘ayrat-shijoat, o‘z qobiliyatini namoyon eta olish kabi xislatlarga ega bo‘lish, kelajak hayotlarida muhim o‘rin egallaydigan amaliy mehnat faoliyatiga tayyorgarlik ko‘rishida, o‘zlari qiziqqan kasb-hunar turlaridan birini to‘g‘ri tanlashi hamda mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o‘zining qiziqishlariga ko‘ra qobiliyatlarini namoyon qila olish, shaxsiy gigiyena va texnika havfsizligi qoidalariga rioya qilish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

san‘at asarlarini tushuna olish va undan zavqlanish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

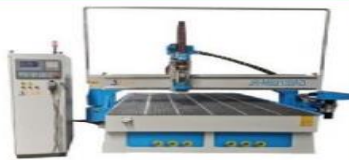
II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Ishlab chiqarishda tokarlik, frezalash, charxlash, jilvirlash, kesish, yo‘nish, bosim bilan ishlov berish, shtamplash, payvandlash, lazer yordamida ishlov berish, plazma yordamida ishlov berish, dastur bilan boshqariladigan juda ko‘p turdagi va har xil vazifani bajaruvchi texnikalar foydalanilmoqda. Mazkur loyiha ishida mebel sanoatida ishlatiladigan texnika, asbob-uskuna va qurilmalar ning turlari, vazifasi, ishlatilish sohalari bilan tanishamiz. Sodda ko‘rinishdagi mebel buyumini yasaymiz. 1. Tayyorgarlik bosqichi Mebelning paydo bo‘lishi insonlarni o‘troq hayot kechirishga o‘tish davriga borib taqaladi. Mebel iqlim sharoiti tufayli yopiq binolarda yashashni talab qiladigan qabilalarda tez rivojlangan. Mebel yasash uchun kerakli materialning mavjudligi ham mebelning turli ko‘rinish va turlarining yasashiga sabab bo‘lgan. Dastlab mebel yasashda mebelning shakliga o‘xshagan materiallar tanlab olingan, chunki ishlov berish asbob-uskunlari juda sodda ko‘rinishlarda bo‘lgan. Yog‘ochga ishlov berish texnika va texnologiyalarining rivojlanishi, ijtimoiy-iqtisodiy o‘zgarishlar natijasida mebellarning yangi turlari paydo bo‘lgan.

Vertikal o‘rnatiladigan lentali arralash stanogi

Raqamli dastur bilan boshqariladigan frezalash stanogi

Yog‘och materiallar chetlariga qoplamalar qoplovchi stanok

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Mebel sanoatida ishlatiladigan qanday stanoklarni bilasiz?

2. Mebel sanoatida zamonaviy texnika va texnologiyalarning ishlatilishi qanday natijalar beradi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Yog‘och va yog‘och materiallarga ishlov berishning zamonaviy usullari.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: egallagan bilim, ko‘nikma va malakalarini mustahkamlagan holda, turli materiallardan chiroyli buyumlar, mexanizmlar asosida harakatlanuvchi sodda jihozlar, robototexnika elementlari yordamida esa aqlli texnika va texnologiyalarni o‘z qo‘llari bilan yasashni o‘rgatish, ishni raqamli texnika va texnologiyalar asosida tashkil etish hamda boshqarish bo‘yicha dastlabki bilim va tushunchalarni shakllantirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘z oldiga aniq maqsad qo‘yishi, unga erishish uchun nimalarga e‘tibor berish kerakligini aniqlab olishi, zamonaviy texnika va texnologiyalar, asbob-uskuna, moslama va stanoklardan foydalana olish, ishlarni raqamli texnika va texnologiyalar asosida tashkil etish hamda boshqarish, sodda ko‘rinishdagi buyumlar yasash yoki ularni loyihalashtirish bo‘yicha hayotiy kompetensiyalarga ega bo‘lish.

Rivojlantiruvchi maqsad: mashaqqatlarni yengishga bo‘lgan qattiq ishonch, mustahkam iroda, tirishqoqlik, g‘ayrat-shijoat, o‘z qobiliyatini namoyon eta olish kabi xislatlarga ega bo‘lish, kelajak hayotlarida muhim o‘rin egallaydigan amaliy mehnat faoliyatiga tayyorgarlik ko‘rishida, o‘zlari qiziqqan kasb-hunar turlaridan birini to‘g‘ri tanlashi hamda mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

hamkorlikda ishlash jarayonida jamoa va guruh a‘zolari fikrini tinglay bilish, hurmat qilish, to‘g‘ri qabul qilish, muloqotda o‘zidan kattalarga hurmat, kichiklarga izzat ko‘rsata olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

san‘at asarlarini tushuna olish va undan zavqlanish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Yog‘och tayyor qurilish materiali bo‘lib, u xalq xo‘jaligining turli sohalarida keng ko‘lamda ishlatiladi. Yog‘ochning keng ko‘lamda ishlatilishiga sabab uning texnik xossalarining yuqoriligidir. Yog‘ochni ishlash oson, vazni yengil, mustahkamligi yuqori, issiqlik va elektrni yomon o‘tkazadi, kislota va ishqorlar ta‘sirida tez yemirilmaydi. Ko‘pchilik yog‘ochlarning tashqi ko‘rinishi chiroyli bo‘lib, puxta yelimlanuvchan bo‘ladi va yaxshi pardozlanadi. Yog‘ochga ishlov berishning turli usullari mavjud. Yog‘ochga ishlov berishda raqam dastur bilan boshqariladigan, lazer yordamida ishlov berish, energiyani va materiallarni tejovchi, ekologiya uchun zararsiz, buyumlar sifatini avtomatik ravishda nazorat qiladigan texnika va texnologiyalardan foydalanish dolzarb bo‘lmoqda. Yog‘ochlarni qayta ishlash mexanizatsiyalashgan hamda avtomatlashtirilgan usullarda amalga oshiriladi. Texnologik jarayonlarni avtomatlashtirish deganda, alohida mashinalar guruhini boshqarish va bunda shaxsning bevosita ishtirokini kamaytirish tushuniladi. Avtomatik mashinalar oldindan tuzilgan dasturga muvofiq ishlaydi. Yog‘ochni qayta ishlash sanoatida avtomatlashtirishdan foydalanish mahsulot sifati va mehnat unumdorligini oshiradi, shuningdek, ishchilarning mehnat sharoitlarini sezilarli darajada yaxshilaydi.

hamda avtomatlashtirilgan usullarda amalga oshiriladi. Texnologik jarayonlarni avtomatlashtirish deganda, alohida mashinalar guruhini boshqarish va bunda shaxsning bevosita ishtirokini kamaytirish tushuniladi. Avtomatik mashinalar oldindan tuzilgan dasturga muvofiq ishlaydi. Yog‘ochni qayta ishlash sanoatida avtomatlashtirishdan foydalanish mahsulot sifati va mehnat unumdorligini oshiradi, shuningdek, ishchilarning mehnat sharoitlarini sezilarli darajada yaxshilaydi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Yog‘ochlar nima sababdan ko‘p ishlatiladi?
2. Yog‘ochga ishlov berishning qanday usullarini bilasiz?
3. Yog‘ochga ishlov berishda qanday zamonaviy asbob-uskunalar va texnikalar ishlatiladi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Mexanik ishlov berish (kesish, teshish, o‘yish, yo‘nish)	Gidrotermik ishlov berish (quritish, antiseptiklar shimdirish, bug‘lash)
	

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Yog‘ochga ishlov beruvchi qo‘l asboblari sozlash va ta‘mirlash.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: egallagan bilim, ko‘nikma va malakalarini mustahkamlagan holda, turli materiallardan chiroyli buyumlar, mexanizmlar asosida harakatlanuvchi sodda jihozlar, robototexnika elementlari yordamida esa aqlli texnika va texnologiyalarni o‘z qo‘llari bilan yasashni o‘rgatish, ishni raqamli texnika va texnologiyalar asosida tashkil etish hamda boshqarish bo‘yicha dastlabki bilim va tushunchalarni shakllantirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘z oldiga aniq maqsad qo‘yishi, unga erishish uchun nimalarga e‘tibor berish kerakligini aniqlab olishi, zamonaviy texnika va texnologiyalar, asbob-uskuna, moslama va stanoklardan foydalana olish, ishlarni raqamli texnika va texnologiyalar asosida tashkil etish hamda boshqarish, sodda ko‘rinishdagi buyumlar yasash yoki ularni loyihalashtirish bo‘yicha hayotiy kompetensiyalarga ega bo‘lish.

Rivojlantiruvchi maqsad: mashaqqatlarni yengishga bo‘lgan qattiq ishonch, mustahkam iroda, tirishqoqlik, g‘ayrat-shijoat, o‘z qobiliyatini namoyon eta olish kabi xislatlarga ega bo‘lish, kelajak hayotlarida muhim o‘rin egallaydigan amaliy mehnat faoliyatiga tayyorgarlik ko‘rishida, o‘zlari qiziqqan kasb-hunar turlaridan birini to‘g‘ri tanlashi hamda mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

axborot manbalaridan (ommaviy axborot vositalari: jurnal, gazeta, televizor, radio audio-video yozuv, kompyuter) foydalana olish, media vositalardan zarur bo‘lgan axborotlarni izlab topa olish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o‘zining qiziqishlariga ko‘ra qobiliyatlarini namoyon qila olish, shaxsiy gigiyena va texnika havfsizligi qoidalariga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Yog‘ochga ishlov berishning sifatiga asboblarning o‘tkir yoki o‘tmasligi, ularning sozlanganligi va zamonaviyligi ta‘sir ko‘rsatadi. Sifatsiz va o‘tmas asboblardan ishlashda ko‘p vaqt hamda kuch sarflashga to‘g‘ri keladi. Shuningdek, yasalgan buyum texnik talablarga to‘g‘ri kelmay qoladi. Har qanday arraning tishlarini egovlashdan oldin tishlar chaparostlanadi. Bu maqsadda turli konstruksiyadagi kergilardan foydalaniladi (14-rasm, b). Bunda, arra qanday bo‘lishidan qat‘iy nazar, uning toq sondagi tishlari bir tomonga, juft sondagi tishlari ikkinchi tomonga keriladi. Chaparostlanganda arraning tishlari bir xilda bukilishi lozim. Tishlarning to‘g‘ri bukilganligi shablon bilan tekshiriladi (14-rasm, a). Qattiq yog‘ochlarni kesish uchun arraning tishlari 0,25-0,50 mm, yumshoq yog‘ochlarni kesish uchun esa 0,5-0,7 mm chaparostlanadi. Tirnoq va quloqlar arralanadigan yupqa polotnolik arralar chaparostlanmaydi. Arra tishlari chaparostlangandan so‘ng egovlab charxlanadi.

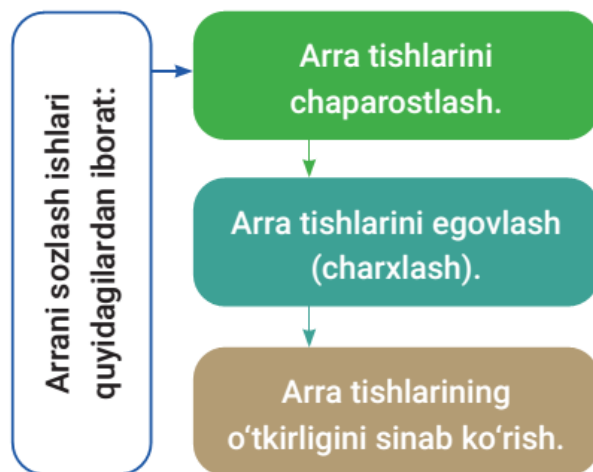
Burcharrada tishlarni chaparostlash, ularni egovlash bilan bir qatorda kashagi sozlanadi va polotnosi kashakka nisbatan har xil burchaklarga burib o‘rnatiladi. Polotno kashakka nisbatan kamida 200ga burib o‘rnatiladi. Arralanadigan taxtaning eni va uzunligiga qarab, bu burchak orttirib boriladi. Polotno kashakka nisbatan quloqlar yordamida buraladi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Duradgorlik arralarini ishga tayyorlash qanday bosqichlarni o‘z ichiga oladi?
2. Nima uchun arra tishlari chaparostlanadi?
3. Arra bilan ishlashdan oldin nimalarga e‘tibor berish kerak?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

40 listdan iborat texnologiya fanidan 7-8-sinf iqtidorli o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

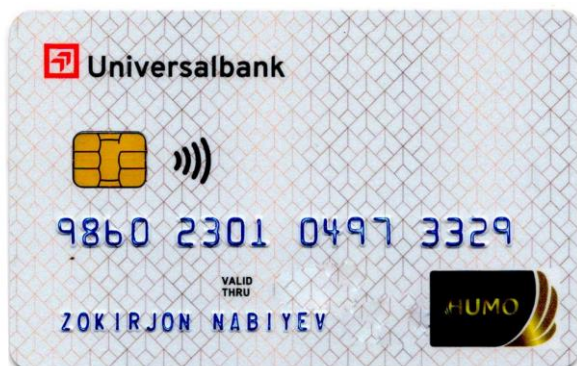

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalariga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

***Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!
Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud***

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**